

Motion till riksdagen 2011/12:N249

av **Jan R Andersson och Sten Bergheden (M)**

Serviceföretagande i glesbygd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om serviceföretagande i glesbygd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om minskade administrativa kostnader för serviceföretag på landsbygden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för glesbygdsföretag att erbjuda spel via Svenska Spel och ATG.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta betalningsservice och kontanthantering på landsbygden.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kringkostnader för tillsynsverksamhet för mindre servicenäringar.

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 3 hänvisat till KrU.

² Yrkande 4 hänvisat till TU.

Motivering

Stora delar av Sverige består av lands- och glesbygd. Ändå stiftas lagar och regler oftast efter storstädernas förutsättningar. Idag bor 75 % av landets befolkning i eller runt de större städerna. Detta betyder att drygt 2 miljoner svenskar bor på lands- eller glesbygden. Av dessa bor en majoritet i Norrland, men det finns glesbygdskommuner även i södra Sverige, såsom Borgholm, Vimmerby och Västervik.

Service på landsbygden tunnare ut år för år. I många byar på landsbygden som för 25-talet är sedan sprudlade av liv gapar affärslokaler tomma och bygden tynar sakta bort. På vissa ställen finns dock fortfarande en lanthandel eller mack kvar, och dit har den kvarvarande samhällsservice nu koncentrerats. De tio senaste åren har 20 procent av landsbygdens lanthandlare, och många gånger samhällsservice med dem, försvunnit. Fortsätter den nuvarande trenden i oförändrad takt dröjer det inte länge innan lands- och glesbygdens både privata och offentliga samhällsservice är utplånad. Sedan Svensk Kassaservice lades ned har penninghanterandet på landsbygden försvårats. För lokalbefolkningen har det inneburit försämrad tillgång till kontantuttag, och för handlarna har faran med att inte snabbt kunna lämna in dagskassar inneburit en osäkrare arbetssituation samtidigt som näringsidkarna många gånger fått vänta allt fler dagar innan pengarna har hamnat på bankkontot.

Näringsverksamhet måste ske under marknadsmässiga villkor både i städer och på landsbygden. Utveckling måste ske av egen kraft. Dock är den grundläggande förutsättningen olika då kundunderlaget för en landsbygd-butik är svårt att påverka samtidigt som kanske en enskild företagare inte bara behöver kunna ett verksamhetsområde eller ett regelverk för att kunna driva en framgångsrik näringsrörelse på landsbygden.

Hela Sverige ska leva och bygden behöver butiken är två välkända slogans. Folk handlar dock i allt större utsträckning på stadernas stormarknader. Landsbygdens stora utmaning är i dagsläget hur man möter ökad konkurrens från köpcentrum samt större rörlighet. På många ställen har hela byalag gått samman och bildat ekonomiska föreningar för butikens överlevnad. Ett starkt och utvecklat lokalt engagemang är en förutsättning att hitta lösningar som kan ge både kommersiell och offentlig service. Vanligt är därför att servicenäringar på landsbygden söker fler ben att stå på, såsom catering, hemkörning, kiosk, mack, kafé eller bygdegårdsaktiviteter.

Vidare upplever många landsbygdshandlare att det är svårt eller omöjligt att bli ombud för exempelvis Svenska Spel. Detta trots att avgifter för maskinhyra etcetera torde täcka de kostnader som Svenska Spel har för sin utrustning.

Handlare på landsbygden samt bland andra Länsstyrelsen i Kalmar län pekar, vid sidan av sviktande kundunderlag, ut den administrativa bördan som ett bekymmer och en stor anledning till avveckling. Det är ju orimligt att små lanthandlare måste betala samma kostnad för exempelvis tillsyn som stormarknader.

För att hindra att servicenäringen i lands- och glesbygd ytterligare utarmas bör regeringen se över möjligheten att underlätta regelbördan och de admi-

Fel! Okänt namn på

nistrativa kostnaderna för serviceföretag i glesbygd. Vidare bör man se över hur tillsynsförfarandet enklare kan samordnas samt hur tillgängligheten till kontantuttag och betalservice kan förbättras.

Stockholm den 22 september 2011

Jan R Andersson (M)

Sten Bergheden (M)